

Handläggare: Suzanne Liljegren
Telefon: 08-508 29 630

Till
Kommunstyrelsen

Övergripande mål, inriktning och riktlinjer för det internationella arbetet

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår Kommunfullmäktige besluta följande:

1. Övergripande mål, inriktning och riktlinjer för det internationella arbetet godkänns i enlighet med detta utlåtande och ersätter Strategi för stadens omvärldsbevakning och Strategi för stadens arbete i Europeiska unionen (utl 2000:87).
2. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att samordna det internationella arbetet i enlighet med detta utlåtande.
3. Stockholms stads nämnder och bolagsstyrelser får i uppdrag att realisera de övergripande målen, inriktningen och riktlinjerna för det internationella arbetet inom sina ansvarsområden i enlighet med detta utlåtande.
4. Kommunstyrelsen ska till kommunfullmäktige årligen redovisa måloppfyllelse i det internationella arbetet i årsredovisningen.

Irene Lundquist Svenonius
Stadsdirektör

Suzanne Liljegren
Avdelningschef

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har tagit fram ett förslag till ny internationell strategi för Stockholms stad. Strategin utgår från Stockholms stads samlade och långsiktiga framtidsbild "Vision 2030 – Ett Stockholm i Världsklass" och från inriktningsmålen i Stockholms stads budget för 2008 med inriktning för 2009 och 2010. Stockholms stads internationella

arbete ska bidra till att verksamheterna uppfyller inriktningsmålen. Det internationella arbetet ska således alltid kunna härledas till att det leder till konkret nytta för stockholmarna. Det innebär att internationella arbetet ska skapa förutsättningar för att staden ska kunna erbjuda bättre och mer kostnadseffektiv service till stockholmarna och för att Stockholm ska en fortsatt hög och långsiktigt hållbar tillväxt och sysselsättning. I detta perspektiv ska Stockholms stads internationella arbete inriktas på: *Positionering, Verksamhetsutveckling* samt *Bevakning och påverkan*.

Utifrån inriktningen om *positionering* läggs följande riktlinjer fast för arbetet:

- Stockholms stads nämnder och bolag ska bidra till att positionera Stockholm som Norra Europas ledande och hållbara tillväxtregion med ett kunskapsbaserat och innovativt näringsliv i världsklass och med en god och trygg livsmiljö med stora möjligheter för alla människor.
- All Stockholms stads internationella kommunikation och marknadsföring utgår från varumärket "Stockholm – The Capital of Scandinavia".
- Näringsliv, akademi och offentlig sektor samarbetar aktivt för att skapa tillväxt

Utifrån inriktningen om *verksamhetsutveckling* läggs följande riktlinjer fast för arbetet:

- Stockholms stads nämnder och bolag ska inhämta kunskap från och lära av de bästa städerna och regionerna inom respektive verksamhetsområde för att utveckla stadens verksamheter när det gäller såväl kvalitet som effektivitet.
- I valet av samarbetspartner och medlemskap i internationella organisationer och nätverk ska sakfrågan och nyttan för verksamheten styra, inte den geografiska marknaden.
- När Stockholms stads nämnder eller bolag deltar i eller driver EU-projekt ska det finnas en tydlig koppling till den planerade verksamhetsutvecklingen.

Utifrån inriktningen om *bevakning och påverkan* läggs följande riktlinjer fast för arbetet:

- Stockholms stads nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för aktiv bevakning och påverkan av sina respektive EU-policyområden.

- Stockholms stad är aktiv och driver stadens intressen i de organisationer och nätverk som staden utifrån prioriteringarna i detta tjänsteutlåtande väljer att engagera sig i.

Strategin innehåller även principiella riktlinjer för Stockholms stads internationella arbete, ansvarsfördelning samt några metoder för implementering av strategin.

Ärendet

Bakgrund

Kommunfullmäktiges beslut från år 2000¹ om en strategi för stadens omvärldsbevakning och för stadens arbete i Europeiska unionen, behöver revideras för att tydliggöra och förnya stadens internationella och strategiska arbete. Även den internationella strategi som uttrycktes i det av fullmäktige antagna strategiska ärendet från 2005, behöver ses över.

Finansborgarrådet har i en motion² påtalat vikten av att staden har en samlad internationell strategi. I motionen beskrivs behovet av en genomtänkt och väl förankrad internationell strategi för att stärka varumärket Stockholm. Strategin ska syfta till att skapa en enad riktning för att utveckla Stockholm som besöks- och etableringsort för företag samt för att tydliggöra i vilken grad Stockholm stad ska engagera sig i internationellt arbete. Utgångspunkten ska alltid vara att medborgarnas behov, intressen och möjligheter ligger till grund för Stockholms stads internationella arbete.

I motionen konstateras också att strategin bör anknyta till det pågående arbetet med att skapa en samlad och långsiktig vision för Stockholms framtida utveckling. I detta arbete framgår att globaliseringen innebär stora möjligheter, men också utmaningar som Stockholms stad behöver rusta sig för att möta. Denna samlade och långsiktiga vision "Vision 2030 – Ett Stockholm i världsklass" fattade kommunfullmäktige beslut om under 2007.

Ärendets beredning

¹ Utlåtande 2000:87 RI (Dnr 220/00 och 317/00), Strategi för stadens omvärldsbevakning och Strategi för stadens arbete i Europeiska unionen.

² Vikten av en internationell strategi, 2004:42.

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets internationella avdelning. Synpunkter har inhämtats under hand från förtroendevalda och tjänstemän i staden.

Förslag till internationell strategi för Stockholm

Stockholm i världen

Globaliseringen ställer länder, regioner och städer inför helt nya möjligheter och utmaningar. Nya marknader öppnar sig, världshandeln expanderar och ekonomier integreras. Den europeiska kommunismens sammanbrott och etableringen av marknadsekonomier i Öst- och Centraleuropa samt Kinas och Indiens snabba tillväxt har medfört en förskjutning av den globala ekonomin. USA:s ekonomiska dominans är avtagande och Kina, Indien och Sydostasien rycker fram som nya ekonomiska draglok. Europa har också genom den gemensamma valutan flyttat fram sina positioner och blivit en av världens största sammanhållande marknader med euron som en av tre världsvalutor. Globaliseringen drivs på av den teknologiska, logistiska och finansiella utvecklingen, som för med sig nya produktions- och arbetssätt.

Parallellt med globaliseringen av världsekonomi integreras EU:s medlemsländer allt mer och samarbetet över nationsgränserna ökar. EU-politik har därmed blivit inrikespolitik för EU:s medlemsstater. I sin utrikesdeklaration (2007)³ pekar den svenska regeringen speciellt på att Sverige ska vara pådrivande i utvecklingen av EU, vara öppen för europeiska länder som vill söka medlemskap i EU och vara pådrivande i miljöarbetet på en internationell nivå. Som medlem i EU ansluter sig också Sverige till de mål som är uppsatta i den s k Lissabonstrategin⁴. Inom ramen för Lissabonstrategin har EU-länderna beslutat om en rad gemensamma mål till år 2010 för att med gemensamma krafter stärka EU:s konkurrenskraft och tillväxt, öka sysselsättningen och den sociala sammanhållningen samt säkra en hållbar utveckling.

För en storstadsregion som Stockholm innebär denna utveckling stora möjligheter med nya växande marknader, ökad handel och ökat internationellt samarbete. Samtidigt ökar också konkurrensen om företagsetableringar, investeringar, arbetskraft och besökare från andra storstadsregioner i världen. I internationella jämförelser mellan olika storstadsregioner står sig Stockholm väl. I EU är Stockholm en av de snabbast växande storstadsregioner.

³ Regeringens deklaration vid 2007 års utrikespolitiska debatt i Riksdagen, 24 februari, 2007.

⁴ Cities and the Lisbon agenda: Assessing the performance of cities, European Commission, Directorate-General, Regional policy

nerna⁵. Stockholm är också den högst rankade regionen utanför USA när det gäller övergången till kunskapssamhället⁶. I en annan jämförelse, som innefattar regioner i Europa⁷, rankas Stockholm högt på områden som avsaknad av miljöföreningar, utbildad befolkning, tillgång och användande av telekommunikationstjänster, språkfärdigheter och livskvalitet. Stockholm har även utsetts till "the world's greenest, most livable city" i konkurrens med 72 andra städer.⁸

Det innebär inte att Stockholm kan luta sig tillbaka. Regionen måste ständigt utvecklas för att kunna stärka sin internationella konkurrenskraft. Det handlar om att utveckla allt från bostäder, kommunikationer och företagsklimat till vård, skola, omsorg och kultur. Att Stockholmsregionen lyckas att stärka sin konkurrenskraft är inte bara viktigt för regionen, utan för hela landet som behöver en internationellt konkurrenskraftig huvudstadsregion som intar en ledande roll i vår del av världen.

Syfte

Stockholms stads internationella strategi syftar till att lägga fast mål, inriktning och riktlinjer för hur stadens internationella arbete ska bedrivas. Strategin ska kunna användas för prioriteringar bland de engagemang som initieras på verksamhetsnivå och de förfrågningar till internationellt samarbete som kommer från andra regioner. Strategin är kommunövergripande och ligger till grund för samtliga nämnders och bolags internationella arbete.

Vision 2030 - Ett Stockholm i världsklass

För att möta globaliseringens utmaningar har Stockholms stad tagit fram en samlad vision för Stockholms framtida utveckling. Visionen beskriver hur Stockholm i den framväxande Stockholm - Mälarregionen ska ha utvecklats till år 2030. Vision 2030 antogs av kommunfullmäktige i juni 2007 och tecknar en framtidsbild av en storstad i världsklass med tre väsentliga karaktärsdrag:

- mångsidig och upplevelserik
- innovativt och växande

⁵ OECD Territorial Reviews Stockholm, Sverige 2006

⁶ World Knowledge Competitiveness index 2005, Robert Huggins, Hiro Izushi & Will Davies. Stockholm kommer på en åttonde plats. San Jose, Boston, San Francisco, Hartford och Seattle är de fem högst rankade regionerna.

⁷ European Cities Monitor 2006, Cushman & Wakefield (f.d. Healey and Baker).

⁸ Readers digest 2007

- medborgarnas Stockholm

I det mångsidiga och upplevelserika Stockholm finns ett stort och brett utbud av arbeten, utbildningar, service, kultur och nöjen med stark internationell karaktär, som ger alla människor möjlighet att förverkliga sina livsdrömmar och tar tillvara allas potential. Här finns också unika stadsmiljöer som förenar storstadens puls med närheten till natur och vatten – en kombination som lockar besökare från hela världen.

I det innovativa och växande Stockholm är staden navet i den växande Stockholm - Mälarenregionen. Regionen har stärkt sin internationella konkurrenskraft och är den främsta tillväxtregionen i Europa. I regionen finns ett dynamiskt, innovativt och kunskapsbaserat näringsliv i världsklass, som präglas av hög innovationskraft och unik samverkan med utbildning och forskning.

I medborgarnas Stockholm är Stockholm navet i en tillgänglig och trygg region utan sociala och fysiska barriärer. I regionen finns obegränsade möjligheter för människor att resa, bo och mötas. Här finns också en högklassig och kostnadseffektiv samhällsservice baserad på valfrihet och mångfald, som ger stockholmarna unika möjligheter att välja mellan olika vård- och omsorgsgivare och skolor.

Visionen är ett strategiskt åtagande från Stockholms stads sida och staden förbinder sig att arbeta i visionens riktning under de kommande decennierna. Kommunstyrelsen, nämnder och styrelser ska utgå från visionen vid upprättande av budget, verksamhetsplaner, strategiska planer, program och policys.

Övergripande målsättningar och inriktning

Utifrån vision 2030 har, i Stockholms stads budget för 2008 med inriktning för 2009 och 2010, tre inriktningsmål lagts fast för stadens verksamheter:

- Stockholm ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för boende, företag och besök,
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras och
- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva.

Stockholms stads internationella arbete ska bidra till att verksamheterna uppfyller inriktningsmålen och att staden långsiktigt uppnår sin vision. Det internationella arbetet ska således alltid kunna härledas till att det leder till konkret nytta för stockholmarna. Det innebär att det internationella arbetet ska skapa förutsättningar för att staden ska kunna erbjuda bättre och mer kostnadseffektiv service till stockholmarna och för att Stockholm ska en fortsatt hög och långsiktigt hållbar tillväxt och sysselsättning. I detta perspektiv ska

Stockholms stads internationella arbete inriktas på: *Positionering, Verksamhetsutveckling* samt *Bevakning och påverkan*.

1) Positionering

En fortsatt hög tillväxt och sysselsättningsnivå är förutsättning för Stockholms stads utveckling. Det ställer krav på att skapa förutsättningar för befintliga företag att växa, för nya företag att etablera sig och starta i Stockholm. Det internationella arbetet syftar i detta sammanhang till att attrahera företagsetableringar, investeringar, besökare och boende till Stockholmsregionen samt till att hjälpa företag att växa internationellt. Positioneringen ska stödja den långsiktiga inriktning för Stockholm som beslutats i Vision 2030.

Den ökade konkurrensen om företagsetableringar, investeringar, besökare och boende ställer krav på en tydlig internationell positionering av Stockholm. Denna positionering ska utgå från Stockholms styrkor och konkurrensläge ur ett internationellt perspektiv. Stockholm bör därför positioneras som Norra Europas ledande tillväxtregion med ett kunskapsbaserat och innovativt näringsliv i världsklass och med en god och trygg livsmiljö med stora möjligheter för alla människor. Stockholm är även internationellt känd som en stad med ett starkt miljömedvetande och en mycket positiv utveckling inom miljöområdet. Stockholm är en av de få städer i världen som har lyckats kombinera en hög tillväxttakt med minskad klimatpåverkan per invånare. Detta får bäring på utvecklingen av geografiska områden – såsom t ex Finansplats Stockholm i Värtan, Life Science i Norra Station och ICT i Kista.

För att kommunicera detta internationellt används budskapet ”Stockholm – The Capital of Scandinavia”. Till grund för budskapet, som har arbetats fram i nära samarbete med näringslivet och övriga kommuner i regionen, ligger tre argument, som stöder budskapet om Stockholm som Skandinaviens huvudstad. Stockholm är den största staden i det största landet och ligger mitt i hjärtat av Skandinavien med kommunikationer i världsklass. Regionen är också Skandinaviens ekonomiska centrum med den största bruttoregionalprodukten och flest multinationella företag. Dessutom är Stockholm Skandinaviens tongivande kulturstad med ett unikt utbud av gallerier, museer och andra kulturinstitutioner, en fantastisk livsmiljö och mångkulturell och språkkunnig befolkning.

Genom ett samlat budskap ”Stockholm – The Capital of Scandinavia”, som används av alla aktörer i Stockholmsregionen ökar tydligheten och genomslagskraften i positioneringsarbetet. Genom att förmedla samma budskap kan den internationella kännedomen om Stockholm öka, vilket i sin tur ska attrahera fler företagsetableringar, investeringar, besökare och boende till regionen.

Utifrån denna inriktning läggs följande riktlinjer fast för Stockholms stads arbete:

- Stockholms stads nämnder och bolag bidrar – utifrån sina förutsättningar - till att positionera Stockholm som Norra Europas ledande och hållbara tillväxtregion med ett kunskapsbaserat och innovativt näringsliv i världsklass och med en god och trygg livsmiljö med stora möjligheter för alla människor.
- All Stockholms stads internationella kommunikation och marknadsföring utgår från varumärket ”Stockholm – The Capital of Scandinavia”.
- Näringsliv, akademi och offentlig sektor samarbetar aktivt för att skapa tillväxt.

2) Verksamhetsutveckling

En fortsatt högkvalitativ och kostnadseffektiv samhällsservice är en viktig förutsättning för Stockholms stads framtida attraktionskraft och utveckling. Det ställer krav på att stadens verksamheter ständigt utvecklas för att leva upp till medborgarnas förväntningar. Det internationella arbetet syftar i detta sammanhang till att stödja verksamhetsutvecklingen i staden och därmed bidra till att ge stockholmarna en bättre service. Det åligger varje verksamhet i staden att inhämta kunskap från de städer och regioner som är ledande inom respektive verksamhetsområde. I vissa frågor kan Stockholm lära av de bästa, medan Stockholm i andra frågor kan bidra till att andra regioner får ta del av det som Stockholm gör bra.

Detta arbete kan också ge upphov till att särskilda samarbeten inom olika sakområden kommer till stånd med andra städer och regioner. Stockholm är i princip vänort med alla huvudstäder, men har ett särskilt samarbete med de nordiska ländernas huvudstäder. Särskilda vänortsavtal ska i övrigt undvikas. I enstaka fall tecknar Stockholms stad samarbetsavtal med andra huvudstäder. Det ska då avse ett konkret utbyte inom ett specifikt område där ett samarbete är till ömsesidig nytta och som stämmer överens med intentionerna i den internationella strategin. Under 2007 har staden tecknat ett samarbetsavtal med London avseende bl a miljöfrågor. Stockholms stad planerar också att utveckla ett strategiskt partnerskap med Helsingfors för att samarbeta på ICT-området (Information and Communication Technology).

Stockholms stad kan delta i internationella organisationer och nätverk för att utbyta erfarenheter och kunskaper. Staden bör begränsa sitt medlemskap till sådana organisationer och nätverk som bidrar till konkret nytta för staden. En viss försiktighet bör således iakt-

tas i val av medlemskap i organisationer. Medlemskap bör dessutom omprövas regelbundet för att säkerställa att staden fortfarande har nytta av deltagande i organisationen. I organisationer där staden väljer att vara medlemmar, bör vi också vara beredda att göra aktiva insatser. Dessutom kan staden medverka i EU-program med projekt som har en tydlig koppling till den planerade verksamhetsutvecklingen för att ta del av utvecklingsmedel och andra städers och regioners kunskaper.

I valet av samarbetspartner och medlemskap i internationella organisationer och nätverk ska sakfrågan och nyttan för staden styra. De samskapsområden som anses tillföra berörda verksamheter värdefulla kunskaper bör prioriteras. Valet av geografiska marknader bör komma i andra hand.

Utifrån denna inriktning läggs följande riktlinjer fast för Stockholms stads arbete:

- Stockholms stads nämnder och bolag ska inhämta kunskap från och lära av de bästa städerna och regionerna inom respektive verksamhetsområde för att utveckla stadens verksamheter när det gäller såväl kvalitet som effektivitet.
- I valet av samarbetspartner och medlemskap i internationella organisationer och nätverk ska sakfrågan och nyttan för verksamheten styra, inte den geografiska marknaden.
- När Stockholms stads nämnder eller bolag deltar i eller driver EU-projekt ska det finnas en tydlig koppling till den planerade verksamhetsutvecklingen.

3) Bevakning och påverkan

Stockholms stad är i hög grad beroende av utvecklingen i omvärlden. Händelser i världen och politiska beslut på överstatlig nivå påverkar direkt eller indirekt Stockholms utveckling. Det internationella arbetet syftar i detta sammanhang till att bevaka och försöka påverka politiska beslut och andra internationella initiativ, så att de ligger i linje med Stockholms stads intressen.

En stor del av den lagstiftning som har direkt betydelse för Stockholms stads ansvarsområden härrör ursprungligen från EU. Stockholms stad ska därför vara en aktiv partner i EU-samarbetet och arbeta för att stockholmarnas intressen tas tillvara i EU. Det handlar om att bevaka och uppmärksamma för staden viktiga EU-initiativ för att försöka påverka eller förbereda anpassningen till fattade beslut. Ett sätt att tidigt påverka är att t ex delta i

EU-relaterat policyarbete⁹.

Stockholms stad kan också påverka genom att vara representerad på olika internationella arenor. Inom ramen för medlemsskapen i exempelvis Eurocities, Metropolis och United Cities and Local Governments (UCGL) kan Stockholms stad påverka och utöva inflytande över hur storstadsfrågor inom exempelvis miljö, stadsplanering, kultur och arbetsmarknad utvecklas på europisk och utomeuropeisk nivå.

Samverkan inom Stockholmsregionen inom ramen för SEU-kommittén är en viktig arena för staden för såväl ökad kunskap om EU-policyfrågor som regional samordning av ståndpunkter som ökar vår förmåga att påverka besluten.

Utifrån denna inriktning läggs följande riktlinjer fast:

- Stockholms stads nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för aktiv bevakning och påverkan av sina respektive EU-policyområden.
- Stockholms stad är aktiv och driver stadens intressen i de organisationer och nätverk som staden utifrån prioriteringarna i detta tjänsteutlåtande väljer att engagera sig i.

Principiella riktlinjer i det internationella arbetet

Det finns ett antal principiella riktlinjer som ska ligga till grund för hur det internationella arbetet ska bedrivas i nämnder och bolagsstyrelser oavsett vilken inriktning som avses. De principiella riktlinjerna är följande:

- Det internationella arbetet ska alltid kunna härledas till att det stöder stadens vision om ett Stockholm i världsklass samt kommunfullmäktiges övergripande inriktningsmål och att arbetet leder till konkret nytta för stockholmarna.
- Allt engagemang i det internationella arbetet ska bedrivas professionellt och ändamålsenligt utifrån fullmäktiges inriktningsmål.
- I utvalda internationella organisationer bör staden vara aktiv, driva stadens intressen och sträva efter ledande förtroendeposter.

⁹ Slutrapport EU i vardagen, Internationella avdelningen, Dnr: 024-1244/2005.

- Staden ska söka relevanta samarbeten med de internationellt mest framstående i de fall de leder mot måluppfyllelse, t ex ledande regioner i Nordamerika och Asien.
- Staden bör arbeta holistiskt, t ex genom att aktivt söka samarbeten mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor
- Staden har ingen egen utrikespolitik. Utrikespolitik är ett nationellt ansvar.
- Staden engagerar sig i arbete av biståndskaraktär enbart i de fall då finansiering till fullo sker av annan part, t ex SIDA.

Stockholms stads internationella organisation

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att samordna och realisera inriktningen och riktlinjerna för det internationella arbetet inklusive att fastställa stadsövergripande mätbara mål och rapportera måluppfyllelse till kommunfullmäktige i årsredovisningen. Nämnder och bolag ansvarar för att realisera inriktningen och riktlinjerna för det internationella arbetet inom sina ansvarsområden och i enlighet med stadens integrerade ledningssystem. Det internationella arbetet sker inom given ekonomisk och verksamhetsmässig ram och ska vara en integrerad del av verksamheten t ex genom aktiv omvärldsbevakning, aktiv bevakning och påverkan av relevanta EU-policybeslut och verksamhetsutveckling med hjälp av EU:s fonder och program (t ex mellersta Östersjöprogrammet).

Kommunstyrelsen beslutar om stadens uppfattning i stadsövergripande EU-policyfrågor eller i frågor som har påverkan på flera nämnder/bolagsstyrelser verksamhet, medlemskap i stadsövergripande internationella organisationer, internationella avtal (exklusive EU-projekt) och större internationella engagemang. Nämnder och bolagsstyrelser beslutar om stadens uppfattning i EU-policyfrågor som är verksamhetsspecifika samt om medlemskap i verksamhetsspecifika internationella organisationer.

Den internationella strategins inriktning och riktlinjer ska också ligga till grund för Stockholms stads agerande i olika nätverk, medlemsorganisationer och andra organisationer. Det gäller exempelvis Stockholmsregionens Europakommitté (SEU), som Stockholms stad har bildat tillsammans med Stockholms läns landsting och Kommunförbundet i Stockholms län för att skapa samordning, samverkan och större effekt av olika aktiviteter. Det första avtalet tecknades 1996, men har under 2007 reviderats och uppdaterats. Under SEU-kommittén ligger ansvaret för de representationskontor regionen väljer att ha, för närvarande i Bryssel, Sankt Petersburg och Warszawa. SEU-kommittén ska ses som Stockholms stads förlängda arm och användas aktivt av staden utifrån inriktningen och riktlinjerna i den internationella strategin.

Metoder för att implementera strategin

Det finns ett antal metoder som syftar till att definiera form för uppföljning och erbjuda stöd. De viktigaste metoderna är:

- Stadsledningskontoret erbjuder en stödfunktion för nämnder och bolag kring EU-projekt samt grundläggande stöd för EU-policybevakning.
- Stöd från stadsledningskontoret och utrednings- och statistikkontoret kommer att erbjudas verksamheterna i arbetet med att definiera mätbara mål i enlighet med det integrerade ledningssystemet.
- Stadsledningskontoret kommer att ta fram ett studiematerial om inriktningen och riktlinjerna för det internationella arbetet och som nämnder och styrelser, bolag och förvaltningar kan använda som stöd (var lär vi oss bäst, lämpliga samarbeten mm).
- Stadsledningskontoret kommer att erbjuda bolags och förvaltningars ledningsgrupper tillfällen för enskilt stöd i implementeringen.

Utöver dessa metoder har varje verksamhet ansvar för att utveckla egna metoder för att nå måluppfyllelse.

Bilagor

- Vikten av en internationell strategi, motion 2004:42.
- Ett friare Stockholm, Överenskommelse mellan Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna i Stockholms stadshus avseende samarbetet mandatperioden 2006-2010.
- OECD Territorial reviews, Stockholm, Sweden, 2006. ISBN 91-86-57497-3.
- Visionen – Norra Europas mest attraktiva storstadsregion. Inbjudan till dialog 3 om den nya regionala utvecklingsplanen – en ny RUFS, Regionplane- och trafikkontoret, Stockholms läns landsting, 2007.

- Cities and the Lisbon agenda: Assessing the performance of cities, European Commission, Directorate-General, Regional policy.
- Ett Stockholm i Världsklass – Vision 2030. Utlåtande 2007 Rotel 1 (Dnr 311-4678/2005, 109-4181/2006)
- Internationell strategi för Stockholms stad, stadsledningskontoret, Avd för protokoll och internationella frågor, 2003.
- World Knowledge Competitiveness index 2005, Robert Huggins, Hiro Izu-shi & Will Davies. ISBN: 1-902829-02-6.
- European Cities Monitor 2006, Cushman & Wakefield (f.d. Healey and Baker).
- Regeringens deklaration vid 2007 års utrikespolitiska debatt i Riksdagen, 24 februari, 2007.
- DN Debatt, 'Politiskt misslyckande väntar med vår provinsiella EU-syn, Carl Bildt och Cecilia Malmström, 30 november 2006.
- Slutrapport EU i vardagen, Internationella avdelningen, Dnr: 024-1244/2005.

SLUT